

خیلواکی

استقلال

www.esteqlaal.net

پنجشنبه ۲۵ جون ۲۰۲۰

ملالی موسی نظام

محترمه عالیہ پرونتا، چراغ فروزان معارف افغانستان خاموش گردید

محترمه عالیہ پرونتا استاد دانشمند و مجرب لیسه عالی ملالی

با نهایت تألم و تأسف اطلاع گرفته ایم که محترمه خانم عالیہ پرونتا یکی از شخصیت های برگزیده معارف زن و دختر افغان که عمری را با آموختن علم و دانش و تربیت اولاد معارف کشور سپری نمود، به تاریخ 22 جون در ایالت کلورادوی امریکا دار فانی را وداع گفتند.

انا لله انا الیه راجعون

مرحومه عالیہ پرونتا در یک فامیل صاحب علم و معرفت در شهر کابل بدنیا آمد و با اعتقادی که والدین در قسمت تربیت و تحصیل دختران شان در آن عصر حجاب و قیود بر طبقه اناث داشتند، هر یک شامل مکتب و بعد تر لیسه عالی ملالی گردیدند. مرحومه از پیش قراولان معارف افغانستان محسوب گردیده و در سال 1938 هـ ش - 1317 شامل مکتب دخترانه اندرابی که در نزدیکی شاه دو شمشیره واقع گردیده بود، گردید و بعد از تعلیمات ابتدایی و افتتاح «لیسه جدید ملالی» به شمول در آن مرکز بزرگ علم و دانش دختران افغان ارتقاء حاصل نمود.

در همین کانون علمی بود که محترمه عالییه پرونتا و عده ای از دختران پیشگام هم دوره وی بعد از به دست آوردن شهادت نامه بکلوریا، به تحصیلات عالی به درجه پوهنتون دسترسی حاصل نمودند و همه از آن گروپ منور به شغل شریف معلمی، اکثراً در همان لیسه به رهنمایی و تربیت اولاد اناث معارف کشور پرداختند.

اینجانب هم شاگرد تعدادی از آن دانشمندان جهان زن افغان بودم و مرحومه عالییه پرونتا که از فاکولته ساینس فارغ شده بود، برای صنف ما بیولوژی درس میداد، وی استادی بود با دسپلین، در شق خویش لایق و مطمئن و با ظاهر نهایت آراسته، داخل صنف درسی میگردید.

محترمه عالییه پرونتا، در کتاب «قصاریخ ملالی» خود تعریف مینماید که زمانی که بعد از سال های اقامت در قندهار به کابل آمدند، چون سه خواهر دارای سواد ابتدایی بودند در صنف سوم مکتب ابتدایی «اندرابی» شامل گردیدند که آنزمان شفاخانه مستورات هم با این مکتب وصل بود که بعدتر از آن مجزا شد. درین مکتب حتی در آن عصر لسان آلمانی و فرانسوی بصورت انتخابی در نظر گرفته شده بود که مرحومه با انتخاب زبان فرانسوی که ذریعه خانم نعیم ضیایی تدریس میشد، در مکتب ابتدایی مراحل مختلف آموزش یک لسان مهم خارجی را طی نمود.

بعدتر «لیسه عالی ملالی» شاگردان لیسه ابتدایی «اندرابی» را جذب نموده و مراحل ترقی را با معلمین لایق و پروگرام های ارزشمند طی نمود.

از چپ به راست، محترمان عالییه پرونتا، صالحه فاروق اعتمادی، خاتول ظاهر، شاهدخت بلقیس و عزیزه انوری

روزفرخنده معلم در لیسه ملالی - دهه دیموکراسی

میرمن عالییه پرونتا به سال 1947-1326 از لیسه ملالی فارغ التحصیل گردید و نظر به ایجابات عصر و تأسیس دارالمعلمات، که دو شق ادبیات و ساینس را تدریس مینمود، از طرف صبح به تدریس در لیسه ملالی پرداخت و بعد از ظهر ها دروس دارالمعلمات را در شق ساینس تعقیب

مینمود. این مرکز جدید تعلیمات عالی با ادامه دو سال دیگر، موفق به تنظیم شهادت نامه ایسانس برای دختران گردید که نامبرده یکی از پیشگامان این شهادتنامه افتخار آمیز بود. مرحومه عالییه پرونتا مدت 27 سال را با صداقت، لیاقت و تربیت عالی به آموزش اولاد کشور سپری نمود و خاطرات فراموش ناشدنی از خود در قلوب شاگردان و اولیای امور «لیسه عالی ملالی» باقی گذاشت.

نامبرده با محترم اکرم پرونتا شخصیت دانشمند، تحصیل یافته، ادیب و خدمتگار صدیق وطن ازدواج نمود که ثمره آن چهار فرزند برومند بوده است.

با مصیبت کودتای منحوس ثور بر مردم افغانستان، در سال 1979 محترم محمد اکرم پرونتا مانند هزاران بیگناه هموطن ما از منزلش به جای نامعلومی بره شده، اثری هرگز از وی به دست نیامد و فامیل وی بعد از جست و جوی بی نتیجه، چون هزاران فامیل بی سرنوشت افغان، مملکت را ترک نموده و بعد از سرگردانی های زیاد در ایالات متحده امریکا منحصی مهاجرین افغان مسکن گزین میگردند.

افتخار مینمایم که در دهه های مهاجرت اجباری، باوجود بعد مسافه، ارتباط تلفونی و یگان دیداری که میسر گشته است، با استاد گرانقدر، مرحومه عالییه جان پرونتا همیشه برقرار بوده است و منحصی یک شاگرد وابسته به لطف و دانش آن شخصیت قابل احترام، از محبت بی شائبه وی تا آخرین روز های عمرش مستفید گردیده ام.

وفات مرحومه خانم عالییه پرونتا در حقیقت یک ضایعه بزرگ معارف کشور و جامعه فرهنگی افغانستان عزیز است، وی که یکی از محدود پیشگامان تعلیمات زن و دختر افغان محسوب میگردد، یاد عزیزش همیشه در خاطر دوستان به قدمندی و احترامی که در خور شخصیت والا و دانش پسندیده وی است، باقی خواهد ماند.

بعد وفات تربت ما در زمین مجوی در سینه های مردم عارف مزار ماست